

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії і
онкології

Силабус навчальної дисципліни
«Клінічне медсестринство. Цикл радіаційна медицина»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 30 годин, 1 кредит ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	КУ МКЛ №11 Центр реконструктивної та відновної медицини; вул. Тіниста, 8, 1-й поверх. Вул. Пішоноvsька, 1, 2-й поверх.
Викладач (-і)	Професор кафедри, д.м.н., Соколов Віктор Миколайович доцент кафедри, к.м.н., Дорофєєва Тамара Кузьмівна асистент кафедри, б/с, ас. Арбатська А.С.
Контактна інформація	доц.кафедри, к.м.н., Дорофєєва Тамара Кузьмівна E-mail: tamara.dorofeyeva@onmedu.edu.ua Контактний телефон: +380734376419 Відробки та консультації пропущених занять щодня офлайн та онлайн на платформі Microsoft Teams.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – є сучасні знання про особливості впливу іонізуючого випромінювання на організм людини, принципи лікування радіаційних уражень та профілактики можливих наслідків опромінення населення

Мета дисципліни: формування у здобувачів комплексу знань, умінь та навичок з радіаційної медицини, такі як: визначати етіологічні, патогенетичні фактори та клінічні прояви, ставити діагноз гострого та хронічного радіаційного ураження та надавати невідкладну допомогу потерпілим, визначати тактику ведення постраждалих, які зазнали дії іонізуючого опромінення.

Завдання дисципліни:

1. сформувати відповідальність здобувача як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки, її удосконалення протягом навчання і професійної діяльності;
2. зробити здобувача учасником процесу надання медичної допомоги пацієнту на всіх етапах лікування хворого з володінням професійних практичних навичок;

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії і
онкології

Знати:

- клініку, діагностику, та методи лікування радіаційних уражень, заходи запобігання променевого перенавантаження людини.

Вміти:

- збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя для визначення променевих уражень різних органів та систем організму;
- оцінювати інформацію щодо діагнозу застосовуючи стандартну процедуру для визначення променевих уражень різних органів та систем організму;
- визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень.
- планувати та проводити сортування потерпілих за ступенем важкості ураження, вибрати засоби та місце евакуації;
- планувати та проводити профілактику радіаційних уражень;
- визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу потерпілим від дії іонізуючого випромінювання.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій, практичних занять, самостійної роботи здобувачів.

Методи навчання.

Лекції.

Практичні заняття:

- бесіда, розгляд презентацій за темами практичних занять, вирішення клінічних ситуаційних задач, розбір найбільш характерних історій хвороб осіб, які перенесли гостру променеву хворобу та місцеві променеві ушкодження;

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне вирішення клінічних завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет радіаційної медицини, її зв'язок з іншими медичними дисциплінами. Історія розвитку радіаційної медицини.

Природний радіаційний фон, його складові та зміни. Штучні джерела іонізуючого випромінювання та їх застосування у народному господарстві. Відкриття Вільгельма Конрада Рентгена x-гау, Анрі Беккерелем природньої радіоактивності урану, Марією Складовською-Кюрі та П'єром Кюрі радіоактивних властивостей полонія та радія.

Тема 2. Біологічна дія іонізуючого випромінювання.

Залежність біологічного ефекту від характеру дії іонізуючого випромінювання, об'єму опромінення, радіочутливості тканин організму. Концепція ризику впливу іонізуючого випромінювання на організм людини. Радіаційні синдроми. Гени мутації та хромосомні аберації. Радіочутливість ядра, розщеплення ДНК.

Тема 3. Типи радіаційних уражень.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії і
онкології

Гостра променева хвороба, яка виникла внаслідок зовнішнього опромінення. Етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування, наслідки гострої променевої хвороби, медико-соціальна експертиза. Гострі місцеві променеві ураження. Особливості клініки, діагностики та лікування осіб, які зазнали поєднаного опромінення. Розбір найбільш характерних історій хвороб осіб, які перенесли гостру променеву хворобу та місцеві променеві ушкодження.

Тема 4. Хронічна променева хвороба.

Етіологія, патогенез, діагностика, клініка, лікування. Ступені важкості хронічної променевої хвороби: легка, середня, важка. Річна променева доза: 0,7 – 1 Гр; клінічна та лабораторна характеристика різних ступенів важкості хронічної променевої хвороби.

Тема 5. Віддалені наслідки дії іонізуючого випромінювання.

Стохастичні та нестохастичні ефекти радіації. Генетичні, тератогенні та соматичні наслідки опромінення людини. Вплив малих доз іонізуючої радіації на організм людини.

Тема 6. Діагностичне та прогностичне значення гематологічних, біохімічних, цитогенетичних та інших методів дослідження для оцінки патологічних змін в органах та системах людини після дії іонізуючого випромінювання.

Вплив іонізуючого випромінювання на різні органи і системи: мозок, серце, легені, слизові оболонки, система органів травлення, ендокринна система. Первинні фізико-хімічні реакції організму та різних тканин на вплив іонізуючого випромінювання. «Критичні органи» (теорія Бергон'є – Трибондо).

Тема 7. Медичні та психологічні аспекти великомасштабних аварій на атомних виробництвах.

Оснащення та робота спеціальних лікувальних закладів для надання допомоги особам, які зазнали впливу іонізуючого випромінювання. Модель аварії на Чорнобильській АЕС. Демографічні показники після аварії на ЧАЕС. Національний реєстр України осіб, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи: мета, структура, призначення, завдання.

Тема 8. Диспансеризація персоналу, який працює з джерелами іонізуючого випромінювання.

Групи осіб первинного диспансерного обліку, категорії та рівня спостереження. Оснащення та робота спеціальних лікувальних закладів для надання допомоги особам, які зазнали впливу іонізуючого випромінювання. Національна програма по ліквідації наслідків аварій на ЧАЕС: формування соціально – екологічних, юридичних і медичних норм надання допомоги постраждалим, відповідно групах диспансерного обліку.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Радіологія Ковальський О. В. Радіологія. Променева терапія. Променева діагностика: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / О. В. Ковальський, Д. С. Мечев, В. П. Данилевич. - 2-ге вид. - Вінниця: Нова книга, 2017. - 512 с.
2. Халмурадов, Б. Д. Медицина надзвичайних ситуацій: Підручник / Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський. - К. : Центр учбової літератури, 2018.
3. Гродзинський Д. М. Радіобіологія. – К. : Либідь, 2018. – 448 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії і онкології

4. 30 років Чорнобильської катастрофи. Погляд у майбутнє. Національна Україна. – К. : «Атіка», 2016. – 224 с.
5. Норми радіаційної безпеки України. Доповнення: Радіаційний захист від джерел потенційного опромінення (НРБУ-2005/Д-2017). Київ, 2017. – 80 с.
6. «Неіонізуюче та іонізуюче випромінювання в умовах виробництва (гігієнічні та клінічні аспекти)», С.І. Ткач, О.Ю.Лук'яненко, В.Г.Шестаков, В.В.Багмут // Харків, ХМАПО, 2014.
7. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги : навч. посіб. для мед. ВНЗ II-IV рівнів акредитації / В. С. Тарасюк [та ін.]. – 2-ге вид., виправл. – К.: Медицина, 2015. – 528 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: розв'язання клінічних завдань;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії і
онкології

академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного практичного заняття.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, радіаційної медицини, терапії і
онкології

пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.